

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei archidieceane Sibiu, strada Măcelarilor 45.

Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 45.
Epistolele nefrancate se refușă. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori
15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr.
pentru fie-care publicare.

Crisă în biserica ortodoxă din România.

Afacerea cu depunerea metropolitului primat din România a pus în agitațiune febrilă întreaga țară. Mănăstirea Căldărușani, unde e internat ca simplu călugăr metropolitul primat este acum locul, unde peregrineză omenii în masse, spre a vedea pe martirul metropolit, și a lua dela el binecuvântare.

Sentimentul religios a fost lovit prin modul nedemn al delăturării metropolitului în asemenea măsură, în cât femeile din societatea cea mai înaltă s'au aflat îndemnate a da adrese metropolitului primat, adrese de aderență, ca acele se-î aline durerea sufletescă pentru modul nebisericesc și neeuropenesc cu care e tractat.

În presa din România afacerea acésta formeză dela inițierea sa unica materie de desbatere.

S'a scos și o broșură în afacerea cu detronarea metropolitului, în care în mod tendențios se încercă a se justifica procederea sinodului și a guvernului. Broșura acésta acum a devenit mărfa de vânzare, care o vënd prin târgurile țerei jidanii speculanți spre scandalul bisericeii ortodoxe-orientale.

Noi nu ne-am pus pe terenul de partid nici în afacerea acésta, de acea nu luăm de bani buni toate scirile senșionale, cari și de și se lanséză în presa conservatoare.

Înțelegem și scim apreția indignațiune conservatorilor, cari vënd trasă în tină biserica strămoșilor lor, biserica ortodoxă, la care atât de mult au ținut strămoșii nostri, și la care liberalismul de acum nu mai ține nimica, înțelegem indignațiunea lor în fața faptului, că ce ei cu bune intențiuni au zidit aproape un deceniu, acum e aruncat în noroiu și distrus pentru un veac, cu toate acestea noi nu am făcut armă de partid din acésta cestiune, care atinge onórea bisericeii ortodoxe din România.

Am privit lucrurile din punctul de vedere al ortodoxismului, și ne-am indignat în inimile noastre, căci am vëndut trasă în noroiu demnitatea bisericeii ortodoxe române, a acelei biserice, la care noi priveam ca la un scut și mântuintă în multele noastre necazuri.

Stat național ortodox, biserică națională, ambele erau chemate să fie mur puternic, scutul ortodoxismului!

Și ce vedem, ce priveșce dureróșă se desvêlesce înaintea ochilor nostri?

În 24 de ore cel mai înalt demnitaru după rege, metropolitul primat e degradat de către sinodul bisericeii în un mod ne mai pomenit în istoria bisericească.

Guvernul execută conculul sinodal în modul barbar, neusitat în Europa.

Se svonesc apoi fel de fel de lucruri grozave asupra metropolitului, și nu se află în România omul, care se supună acele svonuri judecătii nepărtinitóre, ca să se scie adevêrul, și dacă pécătós a fost metropolitul, se-și ia rêsplata, dar judecata se nu i se facă în absența lui, și se dea posibilitatea de a se apăra, căci acésta se dă și celor mai mari făcători de rele.

La priveșcea acésta cu ochi deschii priveșce celelalte bisericeii creștine.

Acésta ne dóre pe noi! Ce vor dice celelalte bisericeii, ce judecată își vor face ele acum în cõda vécului al 19-lea despre Sinodul României, despre prelații și clerul ortodox, și despre justiția statului român.

Aici vedem noi crisa.

Biserica catolică aduce mari jertfe pentru lățirea catolicismului în Orient. Dovadă este România, unde prin indolența guvernelor în cele confesionale, prin totală ignorare și ignoranță a clerului de mir și a călugărilor, prin corupțibilitatea aceluia, rêmășă moștenire încă de sub era fanarioților, prin totală lipsă de caractere morale, biserica ortodoxă a ajuns la scandalul cu metropolitul-primat, și biserica catolică a ajuns la convingerea, că acum e binevenit timpul, de a se încerca unirea în masse.

Signalăm deocamdată acest pericol și publicăm după diarul „Timpul” o scrisóre sosită în Bucuresci dela un Român, care acum a petrece în Roma.

Êtă scrisórea, de care vorbim:

„... Sciu din „Timpul” pe care îl primesc când din Caransebeș, când din Bucuresci, toate infamiile cu metropolitul. Ađi însê mi le-a naratun conservator din biblioteca Vaticanului, care locuesce ca și mine, în via del Babuino. Le-a audít dela un auditor di Rota.

„Eri a fost consistoriu secret, în care Papa a vorbit despre biserica rêsăritului. Înainte de deschiderea ședinței, vre-o trei cardinali și directorul cecelariei diplomatie al Papei Leon XIII, 'și-au povestit unul altuia despre l'indicibile scandalo al bisericeii române. Auditorul spunea conservatorului, că s'au petrecut lucruri despre care nici nu bănușeșce diarele vóstre. Directorul a đis, că informațiile ce s'au primit dela San-Giuseppe din Bucurescii la Roma despre metropolit și despre episcopii Sinodului sunt ne mai pomenite.

„Unul din cei trei cardinali a spus, că primul vostru ministru, care e fôrte religios, ar primi cu plăcere primele oferte ce i s'ar face pentru o unire cu biserica din Roma și pentru trimiterea unor episcopi dela noi de aci, cari se cature toate murdăriile bisericeii bucurescene. Cardinalul, care dă în mână trei scrisori din Bucuresci, a đis că, dacă ar voi Miron Romanul să se facă el dântâiu catolic cu ortodoxii din Transilvania, ar fi fôrte lesne să trecă la catolicism tot regatul României. Il Sturdza lo vuole, ve lo dico io: lo vuole!” a adăugat cardinalul.

„Conservatorul biblioteceii, călugăr, își freca mâine de bucurie spunându-mi aceste cuvinte. Și dicea, că cardinalul adusesse scrisorile din Bucuresci ca să le arete Papei după ședință.

„Un alt cardinal din cei trei, a spus, că nu e cler mai stupid, mai lacom, mai ignorant decât clerul din România și că cu cincimilioane, cel mult cu șase, el ar face pe toți călugării din România, începând cu episcopii și arhieriei, să devină mai catolici decât Papa.

„Aș voi să afe Partenie despre aceste vorbe ale cardinalului de aici.

„Eu unul, sunt de ris în biblioteca Va-

ticanului. Toți călugării trec pe lângă mine și mă priveșce ca pe un nenorocit. Mai alaltăieri, doi, din care unul un „monsignore”, se opriseră lângă masa mea. Peste câteva minute, monseniorul mă întrébă:

— Ești Român?

Și după-ce se mai uită la mine — îi rêspușesem afirmativ — plăcă, dicându-mi înduișat:

— „Povero giovine!”

Statele europene. Fõia din Paris „Figaro” publică o statistică a minivului de finanțe francez, Jules Roche, cu privire la locuitorii Europei. În statistică se face o comparație între locuitorii Europei de acum și cei de mai nainte cu 200 de ani.

Cătră sfârșitul domniei lui Ludovic al XV lea, serie Roche, se afla Franția între primele state civilizate din lumea întreagă. Francezii erau un popor destător din 20 milioane, toți uniți și toți de-o rasă. Anglia pe timpul acela (după Macaulay) avea abia 6 milioane de locuitori. Imperiul german nu avea mai mulți locuitori decât Franția; de el se mai ținea pe atunci și Austria cu 10—11 milioane de locuitori și Prusia, care se făcu regat, încă avea vre-o 2 milioane. Rusia era fôrte însemnată și nici nu numêra între mișcările europene.

Prin a. 1724 Rusia avea numai 6,040,000 de locuitori de genul bărbătesc, ceea-ce face o populație de 12—13 milioane. Polonia avea 10—11 milioane, Spania 8—9, Italia 10—11 milioane. Națiunile conducătoare ale Europei numêrau 50—60 milioane, ér în Europa întreagă erau 120—130 milioane de locuitori.

În fruntea acestor națiuni, precum am amintit, era Franția, nu numai din cauză că avea mulți locuitori, ci și pentru bogăția, unirea și puterea sa. Pe timpul revoluției Franția numai puțin s'a schimbat, ea atunci numêra 25 milioane, Germania tot cam atâția între cari Prusia erau 6 milioane. Britania mare avea 12 milioane. Franția încă tot mai stetea în fruntea celorlalte state și acésta era o cauză principală a învingerilor totale, ce le-a raportat Napoleon.

Când erupse rêsboiul din 1870, Franția nu mai ocupa locul prim în Europa. Franția numêra numai 38 milioane, apoi urma Au-

FOIȚA.

În cercul familiei.

(Urmare din Nr. 57.)

2. Capitalistului mai bine îi convine a da în un singur loc 3000 fl. adecă pe obligațiuni de stat decât câte 100 fl. la 30 ómeni.

3. Capitalistul vrea să capete cametele regulat și la timp, ca să le pótă da și pe aceste mai departe cu dobândă. Acésta o pótă căpeta numai dela bănci și hârtii de valóre de ale statului și nu dela agricultor care nici odată nu e regulat cu plata cametelor.

„Ce priveșce ajutorul meu la înființarea unei case de păstrare în acésta comună, cum doreșce primariul, vê spun verde că nu mă dau la o parte ci fôrte bucuróș fac totul ce 'mi stă în putere fără de a pretinde vre-o plată. Înainte de a vorbi despre înființarea acestei case de ajutor trebuie însê să fiu pus în cunoscință cu toate împregiurările aceste comune. 'Mi iau de acea voe a întreba de unde și cum sau procurat până acum ómenii banii la casa de nevoe?”

La acésta întrebare rêspușe notarul, care ca conducător al cărților de moșii (ca-

tastru) și al protoecului de zălogire cunoscea aceste lucruri: „Pentru îndestularea creditului hipotecar sau mobilar pentru împrumuturile de zălogire (pe amanet) sunt la dispoziția agricultorilor creditoriile casele de economii și alte instituții. Interesele legale ale acestor instituțiuni nu sunt mari și calea acésta nu pótă fi nefavorabilă pentru împrumuturi mai mari. Pentru împrumuturi mai mici și pe timp mai scurt aceste instituțiuni nu sunt recomandabile, fiind împreunate cu cheltuieli mari și cu multe formalități. Agricultorii pentru împrumuturi mai mici și pentru timp mai scurt se folosesc de casele de anticipațiuni.

Cassele de economii în înțelesul strins al cuvântului nu sunt institute de credit; căci ele au să servescă mai întâi pentru acea de a păstra și aloca sigur economiile și banii pupilarii ai ómenilor mai sêraci, servitorilor și altora. Din cauza acésta cassa de economie la casuri de împrumuturi trebuie să se uite la cea mai strictă siguranță prin ipoteci și chizeșie prin ce datornicului îi se causează greutăți și cheltuieli. Cassele de economie au rêsedința lor în oraș. Drumul până în oraș pentru a lua sau plăti împrumuturi este împreunat cu cheltuieli, căci datornicul trebuie să alerge împreună cu chizeșii lui, și timpul

perdut pentru acésta priveșce pe datornic, și pentru acésta cassele de economii nu sunt recomandabile pentru agricultori mai cu ose-bire că acestia fac împrumuturi mici.

Cassele de anticipațiuni cum sunt ele la oraș și cari sunt fondate primoloco pentru meseriașii și comercianții mai mici, pentru poporul agricol au termeni prea scurți de replătire și prea mari camete. Cassele de anticipațiuni dau împrumuturi numai pe termeni scurți fiind-că circumstările meseriașului prea ușor se pot schimba, și și pentru acea că meseriașul mai repede își pótă preface capitalul de exploatare în numerar în urma des-facerii repede a producțiunei, el își pótă replăti împrumutul. La țeranul agricultor însê acésta nu se pótă dice. Meseriașul își pune de mai multe-ori pe an capitalul în afaceri (exploatare) și prin așa ceva scóte interese mai mari, pe când agricultorul nu pótă face acésta pe an decât numai odată. Din cauza acésta, precum și din cauza micii rentabilități a economiei de câmp agricultorul nu pótă plăti camete de mari.

Cassele de anticipațiuni la oraș au mai mare trecere și fac mari afaceri, pentru care se recere funcționari bine plătiți. Perderile la asemenea instituțiuni încă nu sunt, rari pentru-că membrii meseriași prin cine sci ce

speculațiune greșită prea ușor pot deveni insolvabili, (nu pot plăti) și ei de regulă nu au avere imobilă adecă casă și moșie.

Cassele de anticipațiuni plătesc membrilor o parte din venit ca dividende (parte din câștig.) Fiind-că membrii de comun prețuesc mersul afacerilor și aptitudinea administrației după mărirea dividendei, de acea se caută a se ținea procentele cât se pótă de urcate.

Termenul cel scurt de trei luni cere de se prolungiri și agricultorul este silit să i ér drumul spre oraș, perde timp, trebuie se plătescă din nou provisiune, trebuie se pórte cheltuielile giranților așa că el nu pe nedrept pótă dice: „Dacă socotesci toate cheltuielile la luarea de împrumuturi dela case de economii și anticipațiuni, atunci procentele sunt mai tot acelea ca și la Ovreei cămătari.

Ómeni privați cari se dea bani cu împrumut nu se află în acésta localitate. Chiar și țerani mai avuți nu au bani gata. Sunt ce e drept câți-va ómeni mai cu dare de mână cari dau mici împrumuturi la ómeni creditabili, dar asta o fac numai pe termeni fôrte scurți.

Durere însê, că o parte însemnată din populațiunea acestei comune se află în mâinile

stro-Ungaria cu 36 milioane. Țările, cari compun astăzi imperiul german, numărau vre-o 38 milioane locuitori, chiar atât, cât și Franța. Britania mare abia avea 30 milioane, Statele-Unite încă aveau 28 milioane, ca Franța.

Dela războiul din 1870 Franța s'a schimbat esențial. Cu Elsația și Lotaringia perdu Franța 1,965,000 de locuitori și pe lângă pierderea aceasta mai adăugându-se și pierderile ce le-a avut cu ocaziunea războiului, numărul locuitorilor a scăzut până la 38 milioane, ăr în rang acum ocupă locul al cincilea.

În locul prim stă acum Rusia cu 100 milioane locuitori, apoi Germania cu 52¼ milioane, Austro-Ungaria cu peste 43 milioane. Britania mare cu aproape 40 de milioane și în locul al cincilea e Franța cu 38 milioane; după ea urmărea Italia cu 31 milioane.

Pe când locuitorii Franței în ultimul secol s'au înmulțit numai cu 50%, pe atunci ai Angliei au devenit aproape de patru ori atâția, ca mai înainte cu 100 de ani. Locuitorii Rusiei s'au înmulțit mai mult ca de 3 ori, ai Germaniei mai mult ca de două (ai Prusiei de 5 ori) și ai Italiei abia s'au duplicat. Atară de Europa, în Statele-Unite locuitorii s'au urcat la 70 milioane, în Japonia, care și ea acum începe a se număra printre popoarele civilizate, se află vre-o 42 milioane locuitori, așa dar mai mult ca în Franța.

Jules Roche dice, că pierderea acestei mări e îngrijitoare pentru Franța și face atenți pe conaționali săi să nu uite, că primul element al puterii naționale este omul.

Episcopie gr-cat. magiară.

Sub acest titlu am luat în nrul trecut al fôiei noastre o scurtă notiță despre inițiativa, ce au luat câțiva șovinisti magiari și renegați români și ruteni în cauza înființării unei episcopii gr-cat magiare.

N'am avé nimic în contra înființării unei atari episcopii, dacă există într'adevăr și magiari gr-cat.

Ceea-ce ne face însă să ne exprimăm nemulțămirea față de această nouă întreprindere a opresorilor nostri, e împregiurarea, că înființarea acestei episcopii nu se bazează pe interese bisericesci, ci pe interese curat politice magiare, sau mai bine zis, pe interese de magiarisare.

Acésta se pôte vede și din memorandumul ce-l publicăm mai la vale și pe care l'a prezentat deputațiunea monștră a tuturor magiarilor gr-cat din țără presidentului camerei deputaților sub conducerea plebanului din Hajdu-Dorog.

E știut, că Magiarii, după-ce s'au așezat aici în patrie, în curând au primit religiunea creștină după învățăturile și ritul bisericeii ortodoxe orientale, ăr după aceea lăpădându-se de această biserică au trecut cu totul la biserică apusénă. O parte din ei n'a rămas cre-

dincioasă nici acestei biserici, ci a trecut la noua sectă religioasă, la biserică luterană și calvină.

Dar ca să fi trecut și numai o parte din ei la biserică gr-cat., carea există numai dela anul 1700, nicăiri n'am aflat.

De unde sunt dar și magiarii greco-catolici?

Étă de unde.

O parte dintre magiari, așa dic ei, așezându-se în ținuturi locuite în mare majoritate de naționalități nemagiare de alte confesiuni, cu timpul s'au naționalizat și s'au lăpădat și de religiunea lor strămoșească, de aceea trebuie înființată episcopia gr-cat magiară, ca acestia acum să se reîntorcă ăr la națiunea lor genuină, la națiunea magiară.

Pentru ce nu stăruie însă și pentru reîntorcerea lor la biserică de mai înainte?

La această nu stăruie căci s'ar angaja la un lucru, care le-ar face mari greutăți chiar și la readucerea lor la pretinsa lor naționalitate originală.

En' se vedem cine sunt Magiarii greco-catolici, pentru cine se intenționează deja de mult înființarea acestei episcopii.

Scim cu toți, că curentul magiarisării a răpit pe mulți din corpul națiunilor rutene, sârbe și române și s'au lăpădat cu totul de națiunea lor mamă păstrându-și numai credința în care s'au născut.

Pentru acestia se înființază noua episcopie, ăr nu pentru-că ar fi existat vre-odată, cum nu există nici azi, magiari gr-cat. și o înființază parte pentru ca să nu-și perdă, parte pentru ca prin ei să câștige noi renegați din naționalitățile nemagiare în favorul spoirii rasei magiare prin nouă corcitură.

Cine vrea să se convingă despre această n'are decât să cetască numele membrilor din deputațiunea respectivă și va afla o grămadă de renegați dintre cei mai respingători.

Apoi inițiatorii acestei episcopii, precum și istoricii magiari sunt încă datori cu răspunsul psihologic, cum se pôte ca domnul, stăpânul, opresorul să se lapede de legea sa și de naționalitatea sa strămoșească și să primască pe cea a servitorului, a sclavului și a apăsătorului seu.

Nu cumva aici în patria această noi am fost cândva opresorii Magiarilor, ăr Magiarii ne-au fost nouă slugi?

Mai scii ce minciuni scârboșe vor mai născoci domniilor, numai ca să-și pôte justifica dispozițiile legale și ilegale, ce le aduc sub pretextul apărării naționalității lor, ăr în realitate pentru magiarisarea noastră!

Mai dică cineva, că acești domni nu sunt falsificatori de istorie. Noroc însă, că lumea nu-și atâră de orbă, și

comunicațiunea azi nu e atât de anevoiă, ca să nu pôte afla adevărul și să nu-și pôte judeca ce prețuesc. Ea însă tace, și ori își rîde de ei în pumni pentru utopiile după cari alergă ca nebuni, ori îi advertisează din când în când, ca să-și mai aducă aminte și ei de drepturile altor popore și să nu o pățescă din nou ca la Magdeburg, căci această ar fi astăzi mult mai rău pentru ei decât cum a fost atunci.

Dar étă memorandumul și apoi judece ori și cine dacă noi avem dreptate ori ei:

Adânc stimată casă!

În patria noastră există un popor magiar catolic de ritul grecesc, care în jurisdicțiunea bisericească stă sub supremația episcopilor valachi și rusesci.

Adânc stimată casă! De mult ne-am cunoscut starea mașteră și am folosit tot timpul potrivit în interesul cauzei noastre pentru de a o duce la învingere. Așa n'am întârziat deja la începutul acestui secol a substerne cereri către atestătorii nostri bisericesci, către episcopi, și când din declarațiunile acestora ne-am convins, că împlinirea cererii noastre juste și demne mai cu seamă aceea o împedecă, că n'am avé cărțile rituale în limba magiară, încă la dieta din anul 1843 ne-am adresat și ne-am rugat, ca luând în considerare starea noastră materială miseră, să dispună pe cheltuelile statului traducerea lor în limba magiară și să ni-se permită ca și la altariu să ne rugăm D-zeului nostru în limba noastră maternă magiară.

Afară de aceea conform deciziunei luate la anul 1881 prin partea reprezentanței alese de marea noastră adunare ținută în Hajdu-Dorog la anul 1868, compusă din reprezentanții tuturor sârbilor greco-catolici din țără și spriginată de miile coreligionarilor nostri, n'am întrelăsat a substerne prin o deputațiune numesoră cererile noastre motivate umilite, ca pentru ajungerea scopului nostru sa lutar, să se înființeze o episcopie magiară independentă și episcopul ce s'ar denumi, să fie îndrumat a introduce în biserică limba magiară.

După astfel de antecedente nu ne-am putut îndoi, a trebuit să credem, și totuși durere, lupta noastră a rămas fără rezultat până în ziua de astăzi.

La cercurile competente cauzei noastre nu i s'a dat atențiunea deosebită, cum a meritat linșcea sufletescă alor două sute de mii de catolici magiari și cum ar fi dorit interesele naționale ale atâtor credincioși patrioți. Remunerațiunea de până acum a multei noastre cereri și osteneli e numai atâta, că ni s'a înființat în Hajdu-Dorog un vicariat, aproape fără nici un cerc de competență, cu înființarea căruia cestiunea episcopiei magiare exclusivă și dorită de noi, ăr s'a abandonat pe timp nedeterminat și introducerea liturгии magiare ăr și ăr s'a amânat.

Ér, adânc stimată casă, liturgia în limba rusescă și valachă usitată în biserică noastră și în present, împedecă total expresiunea pietății

religioasă și moralității poporului nostru, întru cât poporul neînțelegând nimic din limba liturgică străină impusă cu puterea, e lipsit de acea influință binefăcătoare ale acelor cântări și învățături sublime, cari ridică pe om în apropierea creatorului său. Ér dacă e adevărat, că moralitatea formeză isvorul virtuților cetățenesci, dacă e adevărat, că religiozitatea e isvorul principal și fundamental moralității, chemarea cea mai înaltă e a guvernamentului și datorința.

Adânc stimată casă! Introducerea liturгии magiare, după ce avem traduceri corespunzătoare, din care cu stimă avem norocire a substerne stimatei case trei exemplare spre informare, nimic nu o împedecă, decât aceea că nu avem episcop de sine stătătoriu magiar, care în puterea poziției sale episcopesci ar ordona din oficiu introducerea limbei magiare la altariu, ori și-ar ținea de datorință a esopera această concesie dela sântul scaun al Romei.

Ér cestiunea înființării unei episcopii magiare după noi azi e lucru neîndoelnic, pentru-că dacă vom lua în considerare, că cu deosebire coreligionarii nostri valachi sub titlul desvoltării naționalității lor de ce mijloce se folosesc, și dacă mai departe vom lua în considerare, că acest curent păgubitor și periculos pentru națiunea magiară își estinde efectul și activitatea sa blăstemată și asupra coreligionarilor nostri de limba magiară, și azi din ce în ce câștigă mai mult teren, nu hesităm a declara, că înființarea unei episcopii magiare e o necesitate neamănaveră și din interes național, și totă ni-suința, că încă și acum ne-ar împedeca în ajungerea țintei noastre nobile, ar fi păcat, dar mai mult, nepatriotism.

Aici dorim a observa, că în Hajdu-Dorog avem gata deja o biserică destul de frumoasă pentru catedrală și din dărnicia orașului un edificiu acomodat pentru reședință episcopescă, sarcina rămasă ar fi numai dotarea anuală a episcopului și a capitolului la la care însă cele 3000 fl. cotisațiune pentru vicariu din fondul religionar s'ar putea considera ca basă pentru dotarea episcopului.

Adânc stimată casă! Rădîmându-ne pe motivele înșirate și încurajați prin dispozițiunile energice luate până acum în interesul limbei naționale magiare și în interesul statului magiar din partea corpului legislativ, rugăm adânc stimată casă, să binevoască a lua în protecțiunea sa eficace interesele religioase-morale și totodată naționale ale cetățenilor lor, ce sufer torturi sufletesc permanente în privința acestora, și a îndruma înaltul ministeriu reg. ung. să facă reprezentățiune neamănată către „Domnul nostru cel mai grațios, Majestatea Sa Regele nostru apostolic, ca către supremul patron al bisericeii catolice magiare“ pentru înființarea unei episcopii și capitol aici în Hajdu-Dorog pentru toți magiarii catolici de ritul grecesc din patrie, ca în focularul magiarimeii gr-cat.

Declarăm, că noi suntem catolici, și încă catolici magiari și dorim ca aceia să și rămănem, pentru aceea ni-suința noastră nu e rezultatul unei însuflețiri momentane, nu ilu-

cămătarilor, și acestia sunt agricultorii cari nu vreau să-și scie lumea că sunt datori, ei umbla pe ascuns, și sunt foarte numeroși, țeranul dacă are nevoie de bani se duce numai la străin, căci își dice: „străinul nu te spune la lume, pe când dacă iei dela un țeran 100 fl. împrumut s'era, dimineța te scie tot satul, și asta e așa.

După o socotélă făcută de mine, un țeran din Porumbeni are o cheltuélă pe an pentru dare, îmbrăcăminte luminat, încălțit și altele aproape 250—300 fl. dintre care abia jumătate îi vine din economia câmpului adecă din agricultură, ceilalți jumătate trebuie să o scotă din vie. Un țeran în Porumbeni are în termeni mediu cam 15—20 pogone vie, și după o calculare medie de mai mulți ani subtragând toate cheltuelile, abia pôte să scotă suma de 125—150 fl. cât îi mai trebuie, așa că dacă tómnă nu e de tot bună el nu pôte pune nimic la o parte.

Adunând toate datoriile din Porumbeni, am scote pentru fie-care familie una cu alta o datorie de 500—1000 fl. Numai pentru camătă trebuie pe an cel puțin 70—100 fl. de familie, și datoria această crește pe fie-care an cu camăta, căci agricultorii de regulă nu plătesc fără numai când sunt siliți, cămătarii însă nu o fac această, ci caută cu ori-ce preț

a ține pe țeran cât se pôte de mult dator, până când crește datoria de este egală cu proprietatea și atunci apoi scote averea țeranului la vânzare, și casuri de aceste sunt destul de dese în Porumbeni.

Din cauzele aceste datoriile ómenilor din Porumbeni au crescut în mod simțitor, și la mulți li s'a vëndut averea. Eu sunt pe deplin convins, că acestui rău nu i-se pôte pune capăt, decât numai prin înființarea unei case de împrumut în localitate, și am firma speranță, că așa o casă de împrumut în această localitate va prospera în mod binefăcător și nu va rămâne mai pe jos de celelalte case din alte comune. Cu aceste cuvinte își încheiă notarul importantul seu discurs.

Unul dintre jurați dise: O casă de împrumut pôte fi bună pentru ómeni mai sâraci, cari au trebuință de bani, noi țeranii mai de frunte nu avem lipsă de așa ceva. Noi nici nu ne vom încurca în afaceri de felul acesta, că nu vrem să ne dăm banii nostri ómenilor sâraci, cari nu au nimic.

„Ascultă omule“, dise învățătorul, cine pôte fi chiar așa rău la inimă dacă suferă un membru atunci sufer toți, și dacă câștigă unul, toți câștigă. Dacă nu vor ajuta cei cu dare de mână, atunci sărăcia va crește tot mai mare, și ce vor face ómenii sâraci dacă

vor rămănea cu nimica. Cheltuelile comunei la cari contribuie fiecare locuitor, și cari în mare parte le acoper ómenii mai sâraci, acelea cheltueli vor cădea în sarcina Dvóstră căci dela cel sârăc nu se mai pôte pretinde nimic.

Casele de împrumut mai aduc și alte favoruri pentru ómenii mai avuți, dacă împrumută ei pe consăteni cu bani mai puțini, de regulă nu li se dă nici o dobândă, fiindcă împrumuturi de felul acesta se fac de comun numai pe câte 10—14 zile, cari de comun se prefac săptămâni ba chiar și în luni, și chiar dacă se dă ceva dobândă, această se plătesce numai la urmă și foarte cu greu, așa că ei nici odată nu sunt siguri de ea, ba de multe ori renunță la camăta, numai să-și mai vadă încă odată capitalul în mână. Ba ce e mai mult, de multe ori se perde chiar și capitalul, căci împrumuturile aceste de regulă se fac între 4 ochi, fără nici un înscris.

Spre a scăpa de atari inconveniente, ómenii mai bucură și țin banii închiși în ladă, sau apoi îi duc la case de păstrare în oraș, camet de regulă se cheltuesc acolo și nu arareori se stirbesc și capitalul, căci în oraș sunt multe și țeranul nu pôte trece pelângă prăvălii ca să nu tîrgue ceva.

Există însă o casă de împrumut în localitate, atunci tot banul se pôte depune fără nici o cheltuélă și camăta este sigură. Omul cu ceva bani pôte îndruma fără nici o supărare, pe acela care ar veni să-i ceră împrumut. la casa de împrumut. Nu sunt acestea favoruri destul de însemnate, cari pentru cei cu dare de mână sunt bine-venite?

De aceia cei mai avuți să pășescă mai întâiu la înființarea acestei case de împrumut ca prin ei să se câștige creditul și să se asigure existența ei. Pentru administrarea acestei case de împrumut să recere un număr de ómeni experți, cari prin averea și caracterul lor nepătat să dea garanția, că conducerea casei să face pentru folosul tuturor. Ca președinte și comptabil să nu se alegă comercianți, fiindcă aceștia adeseori exploatează casa în interesul lor propriu. Ómeni solizi, de sine stătători și punctuali au să formeze simburile, pelângă cari cu timpul se asociază și alții.

Dacă să câștigă odată acei bărbați de cari are necesitate casa de împrumut pentru a putea funcționa, ceilalți cari au lipsă de ajutorul ei, vin de sine.

(Va urma).

siune deșertă, nu fanatism religios sau intențiune de a renova, ci aceea e efluxul convingerei noastre neclătinabile și constante, care de secol a prins rădăcini neperitoare în sufletul nostru; declarăm mai departe, că noi numai atunci ne vom liniși, când și la altari sub autoritatea arhierescă a unui episcopat de caracter magiar cu toții vom fi în proprietatea dulcei noastre limbi materne magiare și ne vom putea ruga liber, pe față, în limba magiară Ddului magiarilor.

Revista politică.

Să ție, că pertractările pentru pactul austro-ungar se vor continua dela 10—12 Iulie în Viena. Pentru acest scop se vor duce în capitala Austriei membrii cabinetului unguresc și vor discuta cu colegii lor austriaci mai întâi cestiile financiare. Totdeodată se vor începe și pertractările verbale cu plenipotențiații băncii austro-ungare.

Duminea trecută s'a ținut în palatul împărătesc din Viena sub presiul monarhului o conferință ministerială, la care au participat miniștrii: Contele Goluckowski, de Kallay și Krieghammer, contele Badeni și baronul Bánffy, contele Vechselscheimb și baronul Fejérváry, precum și șeful statului major, baronul Beck. Conferința ministerială a făcut pașii necesari pentru înnoirea legii militare.

În ședința de Marți a camerei italiene a declarat ministrul de externe, ducele de Sermonetta, într'un mod peremptoric, că în politica Italiei nu s'a făcut absolut nici o schimbare. Încrederea în tripla alianță a fost accentuată în zilele trecute de prim-ministrul țării. Tripla alianță s'a încheiat pentru apărarea păcii, un scop, la care la care tinde înțelepciunea guvernatorilor și voința poporului. Acesta e un pact de încredere reciprocă, care nu exclude, ba chiar deobligă, ca fiecare dintre aliați să întrețină relații intime și bune cu ori și care altă putere. Relațiunile amicale cu Rusia și nisuița de a întreține bune relații cu Franța pe baza simpatiilor reciproce, cari corespund rudenii de rasă și aducerii aminte ne evenimente neuitabile, nu pot nici decum să micșoreze nemărginita încredere a ambilor aliați, Austro-Ungaria și Germania.

În ce privește pe Anglia, politica Italiei de asemenea nu s'a schimbat. Relațiunile amicale cu Anglia constituiesc o întregire naturală a triplei alianțe și corespund intereselor comune cu sentimente reciproce tradiționale.

Dorința sinceră și generală după pace dă siguranță, că cestia orientului nu va eși la ivelă acum. Italia, care are în Orient interese atât de însemnate, se va strădui neîntrerupt, să susțină între puteri acea înțelegere reciprocă, care singură pôte aspira la reușită.

În ce privește peninsula balcanică, politica Italiei de asemenea nu s'a schimbat; ea vrea să susțină *status quo*. Tot acest principiu fundamental îl are politica Italiană și pentru marea mediterană și în ce privește țările de pe tărmi africani.

La ordinea zilei este pe terenul politice interne austriace interesanta adunare a bărbatilor de încredere boemi-germani în Praga. Acestă adunare a luat următoarea rezoluțiune, pe care o reproducem pe scurt. Omenii de încredere ai poporului german din Boemia, adunați în Praga la 29 Iunie, s'au unit luând în considerare situațiunea serioasă o poporului german în următoarea hotărâre:

Poporul german în Boemia este prin toate locurile, și cu deosebire la granițe espus poftelor de cucerire ale dușmanilor naționali, cari prin risipirea terenului limbei germane și prin mărirea granițelor lor tind a introduce

supremația slavismului în totă Boemia. La pararea acestor atacuri este germanismul în Boemia avisat numai și numai la propriul seu ajutor, și nici guvernul nu vrea, să pună capăt acestei situații periculoase prin împlinirea modestelor și justelor pretensiuni, cari se cuprind în pact. Apărarea intereselor naționale, e cu atât mai grea, cu cât o parte dintre Germanii așa numiți vechi au rupt unitatea națională.

Din aceste considerațiuni adunarea își exprimă convingerea, că se se facă pregătiri pentru formarea unui partid mare german, care se se apere interesele mult amenințate ale poporului german, un partid, care se-se începă activitatea în Reichsrathul viitor.

Să vede, că Cechii sunt un popor puternic, pentru că de ei le frică nemților din Boemia. Rasa e rasă, n'ai ce se-i faci!!

După cum comunică diarul parisian „Intransigent“ în nopțile din urmă s'au găsit lipite pe zidurile casarmei din Paris nenumărate ședule dule, cari purtau inscripția: „Trăiască prințul Victor Napoleon! Trăiască împăratul!“ Și prin busunarele unor soldați s'au găsit astfel de ședule.

Socialistii francezi fac mari pregătiri pentru congresul dela Londra, care se va ținea în 26 I. c. E vorba, ca acest congres se facă o organizație internațională, care se permită proletariului din toate țările o procedură unanimă și egală pe terenul economic și politic contra comploturilor omenilor dela putere și a guvernatorilor. Manifestul din Hyde-Park va promova — dice excomunardul Vaillant — susținerea păcii în lume, însă cu același răsuflet el declară război „societății capitalistilor“ și află, că e în ordine, că pacea, care din popor în popor nu trebuie conturbată, este desconsiderată de partidul său prin unele ținuturi. În tot cazul manifestul va susține, că prin război între armatele dușmane se întărește numai tirania domnitorilor și a cercurilor „conducătoare“, dar nu se promovează în nici un cas binele omeniei. — Socialismul merge, durere, tot înainte!

De present petrece principele Nikita din Montenegro în Belgrad capitala Sârbiei. I-se fac entusiaste ovațiuni! Regele Alexandru l'a denumit ca proprietar al regimentului de infanterie Nr. 9.

Foile din Berlin publică amănunte interesante despre visita, care i-a făcut-o lui Bismark vice-regele din China: Li-Hung-Tschang. Acesta a ție cătră Bismark: Scopul visitei mele este, să te întreb pe Exzellența Ta de sfat, cum se reformează China? — Bismark a răspuns: Eu de aici nu pot să judec asupra acestei cestiuni. — Vice-regele întrebă: Cum pot eu lucra cu succes contra Curții din Peking? — Bismark: A merge contra Curții, nu se pôte. Lucrul principal e, să ai praf, atunci se pot multe; dacă lipsește nu se pôte nimic. Contra voinței domnitorului nu se pôte opune nici un ministru. El numai execută sau își dă sfatul seu. — Cum se începi însă, ca să susții puterea domnitorilor? întrebă Li-Hung-Tschang. — Numai pe baza unei armate, răspuse Bismark. Ea pôte fi mică, de tot mică, pôte numai din 50,000 de omeni, însă trebuie să fie bună. — „Omeni avem noi, ție vice-regele, trebuie însă să-i cultivăm cu oficeri germani“.

În tot cazul, că mai curând îi va succede vice-regelui Li-Hung-Tschang din China, s'o reformeze, decât îi va succede Papei dela Roma, să unescă toate bisericile creștine sub sceptrul său.

De curând ție a dat Papa enciclică pentru unitatea bisericeii, enciclică, care începe cu cuvintele „Satis cognitum“ și conține 112 citate.

Papa amintesc lucruri, *satis cognita*: Că adevărat dl Christos a încredințat cu conducerea bisericeii pe Petru și pe succesorii acestuia, papii, cu supremația etc. etc., lucruri într'adevăr satis cognita, dar absolut nedrepte și nepotrivite cu timpul, în care trăim și de sigur nici cu timpurile, în cari vom trăi. Românul în limbajul său sarcastic ar ție despre Papa cu enciclica: Satul arde și

Noutăți.

Din cauza sânteii sârbători a „Nascerii S. Ioan Botezătorul“, n rul proximal foicei noastre va apărea Joi în 27 Iunie st. v. a. c.

Parastas. Duminea trecută, în 28 Iunie 1896, după terminarea sânteii liturgii s'a celebrat în biserica din Sibiu cetate un parastas întru amintirea marelui arhieru Andrei Baron de Șaguna. Ca preoți au fungat dñii: Ioan Hannia, protopresbiter și director seminarial emeritat, Zacharia Boiu, protopresbiter asesor consistorial, și Ioan Ghibu, protopresbiter, profesor seminarial, ție ca diacon Dr. Remus Roșca, protodiacon, director seminarial. Cântările funebre le-au executat corul seminarial în patru voci, condus de dl Demetriu Cunțan, presbiter, profesor seminarial. La parastas au asistat și o mare parte a inteligenței din loc. Serviciul divin peste tot a decurs într'un mod demn atât pentru memoria marelui arhieru, cât și pentru cei ce l'au sêvșit.

Magiarii din America la espozitie. Sub titlul acesta publică foile din Bpesta numele membrilor deputației „magiari“ din America, cari din incidentul milleniului au adus trei cununii de lauri din argint, una pentru Deák, alta pentru Kossuth și a treia pentru Széchenyi. Numele acestor „magiari“ neași sunt: Wilhelm Deutsh, Roderich Rombaner, Wilh. Zempler, Ioh. Friedt, Mórész Weinberger, Ludw. Edelmann, Ludw. Horafeld și Hermann Friedmann, cari au ceretat pe ministrul Perczel și pe alți șefi ai autorităților politice și i-au învitat să participe la solemnitatea așezării cununilor, care va avé loc în 15 Iuliu. Pécăt că n'au sosit cu câte va zile mai nainte, ca se participe la festivitățile din Pusztaszer, și se și aducă aminte de străbunii lor, cari au ocupat Pannonia sub conducerea lui Árpád.

Examen. Programa examenelor dela școla cap. rom. gr. or. din Seliște cu finea an. scol. 1895/6.

Sâmbătă, în 22 Iunie st. v. dela 7—9 cl. I de băeți, dela 9—11 cl. I de băete, dela 11—12 Grădinaritul, dela 2—4 cl. II de băeți, dela 4—6 cl. II de băete.

Duminea, în 23 Iunie, dela 9—11 cl. III de băeți, dela 11—12 expoziția lucrurilor de mână, dela 2—4 cl. III de băete, dela 4—6 cl. IV de băeți și băete.

Luni, în 24 Iunie, dela 9—11 cl. V de băeți și băete, dela 11—12 încheierea an. scol. cu cântări și declamări în biserică.

Din ședința a X-a a corpului învățitoresc, ținuta în 5 Iunie 1896.

I. Crișan,
notarul confer.

Informațiuni. În ziua de 5/17 Septembrie a. c. se va ție la școla centrală de agricultură din București examen pentru ocuparea a 13 stipendii ale statului român.

Condițiunile de admitere la examen sunt: a) Concurenții se aibă etatea de cel puțin 16 ani împliniți (dispensă de etate nu se admite.)

b) Să fi terminat cel puțin 4 clase gimnasiale, clasice sau reale, ori un alt curs eculivalent.

Absolvenții a 8 clase gimnasiale și acei cu testimoniul de maturitate se primesc fără examen.

c) Să fie sănătoși și de o constituție robustă, care se va constata de medicul școlei. Cererea de înscriere se va adresa de-a dreptul direcțiunei școlei centrale de agricultură, București, cel mai târziu până la 4 Septembrie.

Informațiuni mai detaiate se se cêră la direcțiunea școlei.

„Albina“,
institut de credit și de economii în Sibiu.

A noua tragere la sorți publică a scrisurilor fonciare de 5% ale Institutului de credit și economii „Albina“ a urmat în 1 Iuliu 1896 în prezența domnului notar public reg. Gavril Zagoni și a patru membrii ai comitetului de supraveghiere al institutului. S'au tras, în valorea totală de fl. 47,000 următorii numeri:

la fl. 500: Nr. 19, 100, 163, 178, 223, 231, 243, 258, 293, 324, 398, 426, 489, 516, 525, 530, 575, 588, 600, 621, 638, 651, 691, 697, 716, 871, 876, 910, 929, 943, 962, 1023, 1040, 1048, 1072, 1081.

la fl. 1000: Nr. 7, 41, 67, 76, 101, 123, 227, 250, 253, 274, 288, 316, 350, 353, 396, 457, 498, 532, 574, 590, 602, 620, 644, 691, 738, 755, 784, 806, 831.

Cu începere dela 1 Ianuarie 1897 aceste scrisuri fonciare se răscompără la cassa institutului în Sibiu, la Filiala sa în Brașov, la Wechselstuben-Actien-Gesellschaft, „Mercur“ Viena și la Pester ungarische Commercial-Bank, Budapesta, în întreaga valoare nominală împreună cu interesele curente; aceleași se răscompără și mai nainte ori când prin escomptare, sau se pot schimba cu alte scrisuri fonciare după cursul zilei.

Cu 1 Ianuarie 1897 încetă interesele lor mai departe și cuponii de interese scădetori mai târziu, dacă la prezentarea scrisurilor fonciare lipsesc, se subtrag din suma acestora

Din scrisurile fonciare eșite la sorți la tragerea de mai nainte nu s'au prezentat încă pentru răscompărare următoarele:

la fl. 500: Nr. 131, 281, 685.

la fl. 1000: Nr. 85, 782.

Sibiu, în 1 Iuliu 1896.

Direcțiunea.

Convocare.

Conform concludului adunării generale din 6 Iuliu din anul trecut adunarea generală a Reuniunii femeilor române din Mediaș și jur. se va ținea în anul curent în 11 Iuliu st. n. 3 ore d. a. în școla gr. cath. din Mediaș, la care sunt învitați toți membrii reuniunii precum și fie-care spriginitoriu al ei.

Programa:

1. Cuvântul de deschidere prin presidentă.
 2. Raportul comitetului despre activitatea sa dela ultima adunare generală până ați, precum și despre starea materială a reuniunii.
 3. Alegerea unei comisii pentru censurarea raportului de sub p. 2.
 4. Alegerea unei comisii pentru verificarea protocolului adunării generale prezente.
 5. Alegerea unui membru în consiliu și completarea membrilor comitetului.
 6. Satorirea locului și a timpului pentru adunarea generală pe anul viitor.
 7. Propuneri eventuale.
- Mediaș, 23 Iunie, 1896.
- Maria Necșă, Maria Moldovan,
secretară, presidentă.

Bibliografie.

„Arta“, revistă musicală, Nr. 4—5 Iunie 1896. Redactor Titus Cerne, cu următoriu

Sumariu:

Orchestra noului teatru. — Profile contemporane: Teodor Dubois. — Cronică. — Cântece populare: „Mândra Duminecă“. — Dicționar de musică: Armonie. Armeniu. — Examelele Conservatorului. — O critică fin de siècle. — Sciri diverse: De prin lume. Din țără. — Buletin bibliografic și publicații nouă. — Foi culese. Iași strada Coroi Nr. 1.

Loterie.

Mercuri, în 1 Iuliu n. 1896.

Brünn: 77 15 27 37 8

Nr. 345 F. G. 1896.

[61] 2 3

CONCURS.

În scopul conferirii de stipendii din „Fundatiunea lui Gozsdu” pe anul școlar 1896/7 se escrie concurs pe lângă următoarele condițiuni:

1. Concurenții să documenteze cu documente originale sau autenticate de notariu public:

a) că sunt fii de cetățeni ungari și se țin de biserica ortodoxă română, spre care scop se cere extrasul din matricula botezătorilor provădat cu claușula parohului competent, că și de prezent aparțin la biserica gr.-or. română;

b) că studiază cu succes bun la vre-un institut public din patriă, cea-ce studenții dela școlile medii să documenteze cu atestat de pe anul școlar 1895/6, ér cei dela facultăți și universități cu indice despre toate cursurile ascultate;

c) că nu sunt în stare a se susține la studii din averea proprie sau a părinților lor, și

d) fie-care concurent are să indice în petițiunea sa specialitatea, la care și locul unde voesce a continua

studiile precum și cea, dacă are și alt stipendiu.

2. Cei-ce vor să studieze afară din patriă, au să arete necesitatea de a face studii în străinătate, ca în cazul, dacă li se va vota stipendiu să se pōtă îndată esopera concesiunea ministerială prescrișă.

3. Petițiunile instruite cu documentele necesare sunt a-să adresa la reprezentanța fundatiunei lui Gozsdu (Budapest, VII király u. 13 sz.) până la 5 August st. n. c.

4. Totodată se provocă stipendistii actuali, ca până la termenul susindicat și pe lângă observarea lit. d.) din acest concurs să arete rezultatul studiilor din anul școlar 1895/6, căci alt-cum li se va sista stipendiu.

5. Petițiunile, cari nu sunt instruite cu documentele susamintite sau so-site după termenul scris, nu se vor lua în considerare.

6. În interesul espedării regulate fie-care concurent se indice în petițiune locul și posta ultimă unde este de a se trimite rezoluțiunea reprezentanței.

Din ședința reprezentanței fundatiunei lui Gozsdu ținută în 18 Martie 1896 n.

Comitetul.

Turnătoria de clopote și de metal a lui

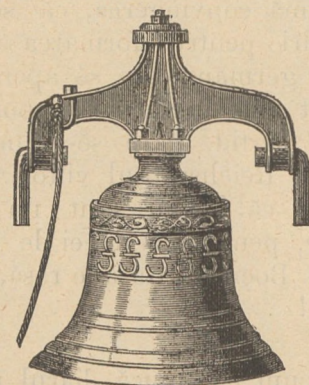
Antoniou Novotny

în Timișoara — Fabrică

se recomandă spre pregătirea clopotelor nouă, precum la turnarea de nou a clopotelor stricate, mai departe spre facerea de clopote întregi armonioase, pe lângă garanță pe mai mulți ani, provădate cu adiu-tări de fer bătut, construite spre ale întorce cu ușurință în ori ce parte, îndată ce clopotele sunt bătute de o lăture prin ceea-ce sunt mântuite de crepare.

Cu deosebire recomand

clopote patentate găurite

de mine inventate și mai de multe ori premiate, cari au un ton mai intensiv, mai limpede, mai plăcut și cu vibrarea mai voluminoasă decât clopotele turnate după sistemul vechiu, așa, că un **clopot patentat cu 300 kg. este egal în tonul unui clopot de 400 kg. făcut după sistemul vechiu.** Mai departe se recomandă spre facerea **scaunelor de fer bătut, de sine stătător, — spre preadiustarea clopotelor vechi cu adiu-tare de fer bătut, — ca și spre turnarea de tōce de metal.** Clopote în greutate de 300 kg. și mai jos se află totdeauna gata în magazin.

[10] 20—48

Preș-curanțuri ilustrate se trimit la cerere gratuit și franco.

Mersul trenurilor pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Maiu 1896.

Budapesta — Predeal											
Tren de per-sone	Tren accele-rat	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren accele-rat		Tr. de per-sone	Tren accele-rat	Tren de per-sone	Tren accele-rat	Tren de per-sone	
10.—	8.05	—	8.05	2.00	pl. Viena	sos.	1.55	1.55	1.55	7.20	6.25
8.30	2.15	3.15	5.45	9.15	Budapesta	↑	5.45	7.40	7.—	1.50	6.20
11.21	4.16	6.52	9.02	11.12	Szolnok	↑	2.24	5.31	3.37	11.44	3.30
1.38	5.48	—	11.33	12.55	P. Ladány	↑	12.03	3.56	1.19	10.03	1.31
3.42	7.08	—	1.43	2.11	sos. Oradea-mare	pl. sos.	—	2.37	11.04	8.43	11.32
3.58	7.15	—	2.06	2.18	pl. sos.	—	—	2.30	10.44	8.38	11.17
4.38	7.48	—	3.03	2.50	Mező Telegd	↑	—	2.01	10.07	8.11	10.42
5.20	8.18	—	3.45	3.26	Rév	↑	—	1.34	9.30	7.46	10.08
5.43	—	Tren micst	4.06	—	Bratca	↑	Tren micst	—	9.10	—	9.50
6.32	9.07	2.52	4.53	4.17	Ciucia	↑	5.48	12.52	8.32	7.08	9.19
7.16	9.37	3.51	5.32	4.50	Huiedin	↑	4.59	12.20	7.54	6.39	8.37
8.07	—	5.05	6.24	—	Ghîrbău	↑	3.18	—	6.54	—	7.37
8.34	10.37	6.14	6.59	5.55	sos. Cluș.	pl. sos.	2.23	11.01	6.13	5.23	7.—
8.49	11.10	—	8.40	6.11	pl. Apahida	↑	—	10.45	5.24	4.35	6.45
9.06	11.27	—	9.09	6.27	Ghîriș	↑	—	—	5.02	4.14	6.27
10.12	12.30	—	10.40	7.27	Cucerdea	↑	—	9.24	3.47	3.01	5.18
10.42	12.57	—	11.25	7.52	Uîora	↑	—	8.54	3.06	2.25	4.43
11.01	1.09	—	11.49	—	—	↑	—	—	2.49	2.08	4.27
11.09	1.09	—	11.59	—	Vințul-de-sus	↑	—	—	2.41	2.—	4.20
11.31	1.36	—	12.29	8.17	Aiud	↑	—	8.23	2.17	1.38	3.59
11.48	1.54	—	12.55	8.33	sos. Teiuș.	pl. sos.	—	8.06	1.55	1.17	3.38
12.05	—	—	1.30	8.38	pl. Crăciunel	↑	—	7.59	1.29	12.52	3.06
12.33	—	—	2.08	—	Blaș	↑	—	—	12.55	12.32	2.40
12.47	—	—	2.27	9.09	Micăsasa	↑	—	7.30	12.40	11.59	2.26
1.18	—	—	3.11	—	—	↑	—	—	12.01	11.28	1.54
1.34	—	—	3.31	9.42	sos. Copșa-mică	pl. sos.	—	6.56	11.41	11.10	1.35
2.13	—	—	3.46	9.44	pl. Mediaș	↑	—	6.54	11.14	11.05	1.01
2.32	—	—	4.03	9.59	—	↑	—	6.41	10.55	10.48	12.45
3.04	—	—	4.45	10.22	Elisabetopole	↑	—	6.20	10.21	10.18	12.16
3.40	—	—	5.27	10.51	Sighișoara	↑	—	5.53	9.42	9.36	11.56
4.03	—	—	6.12	11.12	Hașfalău	↑	—	5.33	9.13	9.18	11.17
5.34	—	—	7.59	12.26	Homorod	↑	—	4.27	7.45	8.—	10.03
6.12	—	—	8.87	12.58	Agostonfalva	↑	—	3.53	7.02	7.22	9.25
6.41	—	—	9.07	1.15	Apața	↑	—	3.37	6.36	7.16	9.01
7.16	—	—	9.38	1.34	Feldioara	↑	Circulează numai Vineri	3.16	5.58	6.33	8.28
8.—	Tren accele-rat	—	10.25	2.09	sos. Brașov	pl. sos.	—	2.15	5.08	5.57	7.48
—	11.—	—	—	2.19	pl. Timiș	↑	7.01	2.18	—	—	—
—	12.26	—	—	3.01	Predeal	↑	6.39	1.42	—	—	—
—	1.11	—	—	3.31	—	↑	5.11	1.12	—	—	—
—	8.30	—	—	9.30	sos. București	pl.	—	8.35	—	—	—

Budapesta — Arad — Teiuș											
Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren accele-rat	Tren de per-sone	Tren de per-sone		Tren de per-sone	Tren accele-rat	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren micst
—	—	—	—	—	pl. Viena	sos.	—	—	—	—	—
—	—	8.05	1.55	10.—	Budapesta	↑	—	7.20	1.10	6.10	—
—	—	10.56	3.49	1.05	Szolnok	↑	—	4.14	11.19	2.53	—
—	—	3.55	6.52	6.05	sos. Arad	pl. sos.	—	11.20	8.18	9.35	—
—	—	—	—	—	pl. sos.	—	—	10.50	8.08	8.55	—
—	2.30	4.30	7.02	6.30	Glogovaț	↑	—	10.38	—	8.43	—
—	2.44	4.42	—	6.41	Györök	↑	—	10.14	—	8.18	—
—	3.14	5.04	—	7.01	Pauliș	↑	—	10.—	—	8.05	—
—	3.31	5.15	—	7.12	Radna-Lipova	↑	—	9.46	7.29	7.52	—
—	3.58	5.33	7.46	7.28	Conop	↑	—	9.15	—	7.22	—
—	4.30	5.57	—	7.51	Bêrzava	↑	—	8.57	—	7.05	—
—	4.50	6.13	—	8.07	Soborșin	↑	—	8.15	6.34	6.25	—
—	5.40	6.58	8.48	8.47	Zam	↑	—	7.41	6.08	5.50	—
—	—	7.27	9.07	9.16	Gurasada	↑	—	7.16	—	5.23	—
—	—	7.53	—	9.42	Ilia	↑	—	7.06	5.45	5.13	Tren micst
—	—	8.08	9.31	9.05	Branicica	↑	—	6.43	—	4.49	—
—	—	8.26	—	10.16	Deva	↑	—	6.20	5.19	4.25	10.52
—	—	8.52	9.57	10.42	Simeria (Piski)	↑	—	6.05	5.07	4.10	10.35
—	—	9.06	10.08	11.11	Orăștia	↑	—	5.45	4.39	3.31	9.51
—	—	9.24	10.37	11.36	Șibot	↑	—	4.55	—	3.10	9.27
—	—	10.40	—	11.57	Vințul de jos	↑	—	4.31	—	2.49	9.03
—	—	10.40	—	12.19	Alba-Iulia	↑	—	4.11	3.57	2.28	8.47
—	—	10.54	11.17	12.32	Teiuș	pl. sos.	—	3.43	3.33	1.—	8.11
—	—	11.30	11.40	1.05	—	—	—	—	—	—	—

Budapesta, gara de vest — Orșova — Verciorova											
Orient. Espres	Tren de per-sone	Tren accele-rat	Tren de per-sone	Tren accele-rat		Tren de per-sone	Tren de per-sone	Orient. Espres	Tren accele-rat	Tren de per-sone	
8.36	11.—	9.05	9.35	4.—	pl. Viena	sos.	5.50	—	7.20	6.45	6.35
Vineri	—	—	—	—	pl. Budapesta	sos.	6.45	10.25	2.10	1.25	9.05
1.30	8.30	2.30	7.—	10.40	sos. Timișoara	pl. sos.	9.25	—	9.01	7.50	4.10
6.39	5.52	8.02	5.49	—	pl. Caransebeș	pl. sos.	8.09	7.14	8.55	7.42	—
6.47	—	8.10	7.15	—	—	↑	5.15	4.15	—	5.37	—
—	—	10.29	10.32	—	Băile Herculane	↑	2.37	—	4.40	3.27	—
11.05	—	12.30	1.09	—	Verciorova	↑	12.50	—	3.40	2.18	—
11.45	—	1.20	2.39	—	București	↑	11.25	—	7.—	5.50	—
10.55	—	1.40	6.25	—	—	—	—	—	—	—	—

Cucerdea — Oșorheiu — Reg. săs.											
—	2.30	8.10	3.11	10.59	—	7.45	2.36	8.31	12.42	—	—
—	3.19	8.51	3.52	11.40	Cucerdea	↑	7.07	1.58	7.43	11.44	—
—	5.12	10.27	5.26	1.14	Ludoș	↑	5.34	12.25	5.50	9.54	—
—	5.40	10.42	5.36	—	Oșorheiu	↑	—	9.20	5.04	9.35	—
—	7.14	12.16	7.14	—	Reghinul-săs.	↑	—	7.54	3.30	8.05	—

Copșa-mică — Sibiiu — Avrig — Făgăraș											
Tren de povară	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren micst	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de povară
—	4.45	2.20	11.55	7.10	pl. Copșa-mică	sos.	9.34	12.35	6.25	3.05	—
—	5.18	2.50	12.21	7.41	Șeica mare	↑	9.08	12.11	6.02	2.35	—
—	6.02	3.27	12.58	8.21	Lónneș	↑	8.37	11.32	5.32	2.01	—
—	6.35	3.57	1.25	8.50	Ocna	↑	8.11	11.01	5.07	1.27	—
—	7.01	4.19	1.48	9.15	sos. Sibiiu	pl. sos.	7.44	10.30	4.40	12.57	—
—	—	4.34	2.05	—	pl. sos.	—	7.29	8.57	—	—	—
—	—	4.47	2.18	—	Șelimber	↑	7.17	8.45	—	—	—
—	—	5.04	2.36	—	Veștem	↑	7.01	8.25	—	—	—
—	—	5.26	3.01	—	Tălmăcin	↑	6.42	8.04	—	—	—
—	—	5.42	3.18	—	Șebeșul sup.	↑	6.21	7.36	—	—	—
—	—	6.16	3.58	—	Avrig	↑	6.02	7.16	—	—	—
—	—	6.41	4.22	—	Porumbacul int.	↑	5.25	6.40	—	—	—
—	—	7.07	4.50	—	Cârțișoara	↑	5.01	6.13	—	—	—
—	—	7.25	5.10	—	Arpasul inf.	↑	4.52	6.02	—	—	—
—	—	7.45	5.33	—	Viștea inf.	↑	4.24	5.32	—	—	—
—	—	7.55	5.44	—	Beșimbav	↑	4.14	5.19	—	—	—
—	—	8.15	6.06	—	Sămbăta inf.	↑	3.58	5.02	—	—	—
—	—	8.42	6.35	—	Făgăraș	pl. sos.	3.28	4.30	—	—	—

Ghîriș — Turda											
Tren de povară	Tren micst	Tren de povară	Tren micst		Tren micst	Tren de povară	Tren micst	Tren de povară	Tren de povară		
7.33	11.—	5.—	10.21	↓	Ghîriș	↑	5.05	10.30	3.20	9.12	—
7.53	11.20	5.20	10.41	↓	Turda	↑	4.45	10.10	3.—	8.52	—

Sibiiu — Cisnădie											
—	5.30	2.15	7.44	↓	Sibiiu	↑	7.10	3.55	9.20	—	—
—	6.06	2.51	8.16	↓	Cisnădie	↑	6.36	3.21	8.46	—	—

Brașov — Zernesci											
Tren micst	Tren micst					Tren micst	Tren micst				
8.35	4.55	—	—	pl. Brașov	sos.	7.44	1.29	—	—	—	—
9.05	5.13	—	—	↓	Cristian	↑	7.29	1.14	—	—	—
9.37	5.45	—	—	—	—	↑	6.59	12.51	—	—	—
9.57	6.05	—	—	—	—	↑	6.50	12.41	—	—	—
10.17	6.25	—	—	—	Tohan. vechiu	↑	6.30	12.15	—	—	—
10.28	6.36	—	—	sos. Zernesci	pl.	6.20	12.05	—	—	—	—